

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Vse pošiljatve, (dopisi reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Rotovška cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 6 K 60 v. Naročnina se plačuje vnaprej. Posamezna številka stane 10 vinarjev.

Oglasi se računijo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Društveno življenje na Štajerskem v I. 1913.

(Govoril na glavnem zboru Narodne stranke dne 5. oktobra v Celju dr. Lev Brunčko.)

Grški učenjak Arhimedes je izrekel v starem veku krilate besede: „Dajte mi točko izven sveta, in jaz ga vam vzdignem iz tečajev.“ Le nekoliko izpremenjeno in modernim razmeram prirojeno glasil bi se ta izrek danes: „Dajte mi društvo, in jaz vam spreobrnem narod; dajte mi društvo, in jaz vam povzdignem stranko.“ Kajti v družtvih se zrcali in odigrava že danes vse javno življenje. Le pogledimo krog sebe in videli bomo, da je ves svet naravnost preprežen z družtvom in da se zbirajo pristaši vsake še tako neznatne ideje, in najsibo ta gospodarskega, kulturnega ali političnega značaja, v družtvih. In pri tem pogledu v svet opazili bomo imenoma še dejstvo, ki se mora posebno poudariti, namreč da imajo najbolj izobraženi, najbolj kultivirani narodi največ društev, tisti pa, ki le siloma in polagoma hodijo za tekoma časa, malo ali nič. Kaj sledi iz tega? Da tvorijo društva ono gonilno silo v modernem življenju, ki dela iz mrtvih žive, iz nezavednih zavodne in iz omahljivcev fanatike, ki žrtvujejo čas, denar in mnogokrat tudi zdravje ter ekzistenco za gotovo stvar, ki jim je k srcu prirasla. V družtvih nahajajo ideje svojo kii in meso, seveda le v takih, ki delajo in ne spe, in takih društev je treba nam Slovencem, posebej na Sp. Štajerskem, kot ribi vode.

Naše šolstvo niti od daleč ne zadostuje več nalogam, ki jih stavi novodobni vstop človeške družbe na posameznika. Prvič je itak že po številu tako pičlo, da ni noben čudež, ako imamo povprečno 8%, ponekod celo 20—30% analfabetov; drugič pa, če je šola tudi dobra, že po učnem sistemu ne daja niti najmanjšega vpogleda v labirint gospodarskih, kulturnih in političnih vprašanj, ki razburjajo danes svet. Demokratizacija javnega življenja nudi pa danes vsem slojem, kmetu kakor obrtniku, delavcu kakor trgovcu kar najboljše pravice. Kako pa naj naš preprosti človek te pravice izrablji, če ni o njih poučen, če nima pojma o vprašanih, pri kojih rešitvi naj sodeluje oni, kateremu je naklonil svoje zaupanje recimo n. pr. pri volitvi?

Tu morajo poseči vmes društva in šoli odraslo mladino ter starejše može je treba peljati v čitalnice, v bralna in izobraževalna društva, v kmetijske podružnice, Sokola, obrtniška in trgovska društva in druge stanovske organizacije. Tam ima vsakdo na razpolago bogati duševni zaklad, knjige, časopise — te naj pridno prebira! Duševno obzorje se mu bo širilo, notrajna samostojnost bo rasla in iz kimavcev brez lastne volje in lastnega prepričanja bodo postali ponosni samostojni ljudje.

Naš narod, posebno pa na Sp. Štajerskem, je bolj kot kateri drugi navezan na to, da vzgajamo iz vsakega posameznika treznega, samostojnega, izobraženega moža, ki bo vedel, komu odda pri volitvah svoj glas, ki bo po lastnem prepričanju in ne po tujem povelju odločeval o svoji, svojega stanu in svojega naroda usodi. Kajti, da

pomeni volilni listek danes več kot navadni podpisani papir, o tem smo si menda danes že vsi na jasnem. Taka vzgoja pa je mogoča le v družtvih; tam najde vsak družbo istega mišljenja, tam se bo ob priliki tudi pozabaval, razven tega pa slišal resna predavanja iz te ali one stroke, ki ga bodo bodrila k razmišljanju in k samostojnemu prepričanju. Če spravimo naše ljudstvo le enkrat že tako daleč, da bo začelo po svoji glavi misliti, pa je za vselej odklenalo klerikalizmu. Zato pa še enkrat: dajte nam kar največ delavnih društev in naša stranka bo zmagovala, triumfirala pa bo tudi narodna ideja nad črnim in rdečim internacijonalizmom ter nad ostudno iredentom.

V tem pogledu se dosti trudi naša „Zveza narodnih društev na Sp. Štajerskem“. Kot organizacija nepolitičnih društev deluje intenzivno na izboljšanje naših političnih razmer v znamenju napredka in stroge narodnosti. „Zveza n. dr.“ je močan stebel v gradbi, ki jo stavi Narodna stranka na Sp. Štajerskem. Povemo to odkrito, kajti dovolj smo že močni in dovolj utemeljena je naša nada v uspeh našega dela, da lahko govorimo brez vizirja!

Blizu 120 društev je včlanjenih v tej zvezi s približno 500 časopisi, 30.000 knjigami in premoženjem krog 150.000 K. Lepo krdelce 6000 članov moškega in ženskega spola se zbira pod okriljem teh društev. Življenja v njih je bilo v zadnjem času vrlo živahno; vršilo se je nad 300 gledaliških predstav, veselice, koncertov, ljudskih predavanj in izletov. Krog naših somišljenikov se vedno bolj širi, da bi se le širilo obenem število sotrudnikov, delavcev! Je nevhvaležno narodno delo, res; treba je mnogo samozatajevanja in požrtvovalnosti, toda „ne samo, kar velevali mu stan — kar more, to mož je storiti dolžan“. Prav naroden je le tisti, ki za narod dela in se zanj žrtvuje — pravi sloviti Masaryk. Skušnja pa nas uči, da delajo narodno in v javnem življenju sploh le tisti, ki so od mladih nog takorekoč v družtvih in tuintam ne drže rok križem. In delavcev nam je treba, trdnih, žilavih, vstrajnih delavcev, sicer nas bo klerikalna slana pomorila! Le pogledjte jih, kakor mravlje so pridni, od škofa do zadnjega mežnarja vse dela, se peha, agitira, predava itd. koliko pa je še pri nas inteligence, po mestih in po deželi, ki se prištevajo sicer med nas, ne gane pa niti z mezinem. Ni žalibog tako popolnoma neutemeljen očitek iz kmečkega peresa v eni izmed zadnjih števil „Narodnega Lista“, da smo gospodarska stranka! Mi iščemo vse premalo dotika z ljudstvom, in ono vidi zato v naši stranki nekaj tajnega, vidi v njej le meščanski element.

To mora prenehati. Inteligentje, zdemokratizirajte svoje nazore in z njimi svoje vedenje ter ven med ljudstvo, tudi če ni volitev! Pridobivati moramo neprestano novih pristašev, novih članov in članice za naša že obstoječa društva, ustanavljajmo pa tudi nova ognjišča, kajti čim obsežnejša, čim detajliranejša, tem trdnjše bodo korenine Narodne stranke. Izlasti si skušajmo pridobiti mladino vseh stanov. Izrabiti je treba vsako malo veselico ali društveni sestanek za malo gospodarsko ali kako

drugo predavanje; mnogokrat in mnogokje stori isto kratek nagovor, le da ljudstvo človeka spozna. Govorjena beseda več zaleže kakor tiskana. In če pravimo širite „Narodni List“, reči moramo istotako, povečajte krog svojih govornikov.

Pa še nekaj naj omenim: diferenciacija duhov je že po vsem Slovenskem popolna, dva tabora sta: napredni in klerikalni, skupno delo je iz krivde naših strankarskih nasprotnikov nemogoče. In vendar se še nahajajo društva, ki hočejo vzdržati fiksijo skupnosti, ki je ni. So to predvsem naše večje čitalnice po mestih, istotako nekatera dramatična društva. Teh še vedno pogrešamo v naših vrstah in Z. n. d. še vedno zamačaka na njihov pristop. Pastimo vendar že enkrat tiste malenkostne provincialne prepire in tudi antagonizma med posameznimi mesti ni na mestu! Če je že narod razcepljen, ne vidim v tem še tako velikega zla, kakor če se cepijo ljudje istega mišljenja. Le v organizaciji je moč, in tradicije pokopljimo v preteklosti. Brez razlike na stan, rojstvo in premoženje se združimo, čut skupnosti naj preveva naša srca, in ko bomo v tem znamenju strli glavo zločestemu sovragu, ki sedaj davi vsak naš pokret, bomo lahko, zvesti svojim načelom, vzklili:

Napredek in prosveta,
to naša bo osveta!

Štajerski deželni zbor.

Minolo soboto zvečer je bilo to tako nenadno zvarjeno oktobersko zasedanje štajerskega deželnega zbora končano. Poteklo je z malimi spremembami natančno tako kakor je vlada sporazumno z nemško večino program že vnaprej določila. Kakor se bode marsikdo spominjal, je mariborski klerikalni list »Straža« še v ponedeljek dne 6. oktobra skrajno ostro napadel namestnika zaradi pravkar rešenega delovnega načrta za deželni zbor, češ, da je v njem premalo dano Slovencem za triletno obstrukcijsko stradanje in da zasleduje le namen pomagati nemškemu deželnemu odboru iz denarnih težkoč — a še isti dan popoldne je dr. Korošec v Gradcu odobril vse kar so hoteli imeti Nemci in namestnik. Strah pred volitvami je bil večji kot odločen nastop za nameravane slovenske pridobitve. Dr. Korošec je dobro vedel, da bi volilci napodili njega in njegove kimovce, ako bi prišel zopet čisto praznih rok iz Gradca. Zato bolje nekaj ko nič — in povrh še volitev ne bo! No in v desetdnevnem zasedanju deželnega zbora se je omenjeni namestnikov delovni načrt skoraj brez spremembe rešil: Slovenci dobe meščansko šolo v Žalcu, eno od treh predlaganih in eno od 10, ki bi jim šle; dežela prispeva za gospodinjstvo šolo, ki se ustanovi na državne stroške za kmečke deklice v Št. Jurju ob J. ž., letno 1000 K, deželna doklada na pivo se zviša za 2 K pri 100 litrih; najme se novo deželno posojilo v znesku 10 milijonov kron, da se pokrijejo dolgovi, katere je napravil v obstrukcijskem času deželni odbor brez dovoljenja poslancev; učitelji in kateheti dobijo za prihodnje leto 1.200.000 K draginjske doklade; odobrijo se razni novi mestni davki za Gradec; če bo kedo deželi štajerski še kaj zaupal, se najme novo posojilo za iz-

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica 8 milijonov krón.

Rezervni zaklad 1 milijon kron.

Centrala v Ljubljani, podružnice Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.

Eskomptira menice pod najkulantnejimi pogoji.

Otvorja tekoče in čekovne račune.

Prevzema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga brez odpo-

vedi po 5%, večje vloge proti odpovedi po 5½%.

Prodaja srečke na obroke kakor tudi promese za vsa žrebanja.

68 50-88

plačilo zaostalih deželnih cestnih doneskov, ki jih imajo dobiti okraj; brezobrestna posojila za vinograde se bodo od Novega leta 1914 naprej zopet dobivala, — če bo dala država kaj denarja. Pripomniti je treba, da je tudi ustanovitev meščanske šole v Žalcu vezana na denarno pomoč od države ali pa na zvišanje deželni doklad. Malo poniževalna je ta določba z ozirom na to, da so štajerski Nemci z meščanskimi šolami že preobloženi in da še obenem z nami dobe nove! Pridobitve za ustanovitev obstrukcije so vobče prav neznatne, če se primerjajo s širokoustnimi obljubami klerikalcev, ki smo jih čuli na shodih in brali teden za tednom v klerikalnih listih. Nič se ne ločimo od Gradca, temveč ostanemo z njim še lepo nadalje v zvezi. Veseli nas, da se je nekoliko pomagalo učiteljstvu in katehetom, a treba je pibiti, da tega priboljška za učiteljstvo niso zahtevali klerikalci, temveč predlagala ga je v sporazumu z Nemci vlada. Zadovoljni smo pa lahko, da se je posrečilo edinemu našemu poslancu dr. Kukovcu doseči stalno letno deželno podporo za pletarsko šolo pri Sv. Barbari v Halozah, ki je tako velika kakor deželna podpora za novo gospodinjstvo šolo v St. Jurju ob J. žel. Dr. Kukovca tudi ni vezala nobena pogodba z vlado in Nemci, zato je lahko prosto nastopil in tudi prosto obsodil dosedanje deželno gospodarstvo. Njegov govor o novem deželnem posojilu je vzbudil občno pozornost. Veliko se v tem zasedanju za Slovence res ni pridobilo, bilo bi lahko več, ko bi ostali klerikalci bolj trdi. Pa nekaj je, in moramo se zadovoljiti vsaj s temi drobtinami. V naslednjem še podamo kratko poročilo o sejah deželnega zbora, kolikor jih je bilo od srede do sobote.

V sredo dne 15. oktobra je pričela seja ob pol 11. uri dopoldne. Zanimiva je ta seja radi tega, ker je trajala 22 ur, do 8. ure v četrtek zjutraj. Socijalistični poslanci so se borili do zadnjega proti zvišanju doklade na pivo za 2 K pri hl. Štirje poslanci nemškega centra in slovenski raprednjak dr. Kukovec so bili sicer s socijalisti vred mnenja, da se naj da učiteljstvu draginjska doklada brez podražanja piva, a obstrukciji se niso pridružili, ker bi ostala potem pomoč učiteljstvu res samo na papirju. Klerikalni poslanci so le deloma glasovali proti dokladi na pivo, drugi so se odstranili. V četrtek proti pol 7. uri zjutraj je bila socijalistična obstrukcija premagana in doklada na pivo s 50 glasovi nemških nacionalcev in nemških klerikalcev sprejeta. Potem se je soglasno sklenilo dati učiteljstvu že večkrat omenjeno draginjsko doklado. V tej seji se je tudi izvolilo za namestnika dež. odbornika dr. Verstovška dr. Jankoviča. Deželni glavar grof Edmund Attems je vztrajal celih 22 ur pri tej seji na svojem prostoru, samo, da bi morebiti ne prišlo predsedstvo za nekaj časa v roke njegovemu namestniku dr. Jankoviču.

Ob 6. zvečer pa je bila v četrtek zopet seja. Dovolilo se je deželnemu odboru, da lahko vbodoče odobri občinske doklade do 300% sam brez cesarjevega potrdila. Nadalje se je sklenil zakon glede pobiranja davščin za vodovode in o graški deželni realki. V razpravo je prišel iz odseka v zbornico predlog o novem deželnem posojilu v znesku 10 milijonov kron. K besedi se je oglašil znova dr. Kukovec in naglašal, da ne gre prej dovoliti posojila, dokler ni deželno gospodarstvo popolnoma pojasnjeno. Tudi je treba prej preštudirati proračun, ko se bo najelo novo posojilo. Odgovorjal je na Kukovecva in socijalistična izvajanja prav obširno o tej stvari deželni odbornik dr. Kaan, ki je za dr. Linkom deželni finančni minister. V tej seji je bila še sprejeta sprememba zakona o deželnem zdravilišču za jetične.

V petek je imel deželni zbor zopet dve seji in sicer eno od 10. ure dop. do 3. popoldne, drugo pa zvečer. Dopoldne se je razpravljalo o gospodinjstvi šoli v St. Jurju ob J. žel. Nemški nacionalci Wastian je nastopil v svoji znani sovražnosti zoper Slovence ter dokazoval, da take šole ni treba, da ni za njo pogojev in da se zida na račun Nemcev v prid Slovincem. Dr. Kukovec je prišel ob ti priliki z Wastianom ostro navskriž, očital mu je izzivanje Slovencev in ga opomnil zlasti na nepotrebnost »Studentenheime« po Spodnjem Štajerskem. Tudi ptujski Ornič je govoril proti ustanovitvi. Za ustanovitev šole je govoril dr. Jankovič in deželna odbornika grof Attems in Hagenhofer. Predlog za ustanovitev, o katerem je poročal Pišek, je bil potem z veliko večino sprejet. S tem

je šola zašigurana. Socijalistični predlog za spremembo občinskih volilnih redov v mestih Maribor, Celje in Ptuj je bil v tej seji vložen in se ga je odkazalo odseku. Odobrilo se je razdelitev občine St. Jakob v Slov. gor. V večerni seji se je odobrilo samo nekatere visoke občinske in okrajne doklade.

V soboto sta se istotako vršili dve seji. V dopoldanski je bila na vrsti razprava o ustanovitvi več novih meščanskih šol, med njimi ene v Žalcu. K besedi se je oglašil izmed slovenskih poslancev prvi dr. Kukovec in je v obširnem, lepem govoru naglašal, da se z ustanovitvijo te šole ne bode dalo Slovincem nobene koncesije, ker izpolni dežela z njo samo že davno prevzeto obveznost. Na podlagi številk iz uradnega izkaza o ljudskem in meščanskem šolstvu na Štajerskem je dokazoval govornik Nemcem, da bi morali imeti Slovinci že 10 meščanskih šol na Spodnjem Štajerskem, ako bi hoteli vsaj v istem razmerju napredovati kot Nemci. Ti jih imajo danes na Štajerskem že 40! Predlog za ustanovitev meščanske šole v Žalcu je že star, vložil ga je že pred 10 leti dr. Hrašovec in že leta 1904 se je izrekel deželni šolski svet za njo. Potem se je stvar zavlačevala do let 1908 in 1909, ko sta dr. Hrašovec in dr. Kukovec znova vložila predloge za ustanovitev slovenskih meščanskih šol. L. 1909 je na to deželni odbor ustanovitev teh obljubil, ko bodo dana na razpolago denarna sredstva. Ako se torej ena meščanska šola s slovenskim podučnim jezikom sedaj ustanovi, je to res najmanj, kar se nam more dati. Na koncu svojega govora je dr. Kukovec sijajno zafrkoval mariborskega Wastiana, ki se je zaradi žalske meščanske šole zaletaval v Slovence. Za predlogo o meščanski šoli, ki je bila sprejeta, se je sklenilo, da se bodo dajala od Novega leta naprej zopet brezobrestna posojila, če pride od države kaj denarja; davka o prirastku zemljiške vrednosti (gre tu za stavbišča po mestih in industrijskih krajih) se ni sprejelo.

Zvečer se je sklepalo o raznih podporah za ujme in za okrajne ceste; sklenilo se je dati tudi pletarski šoli pri Sv. Barbari letno 1000 K. Ker je podelitev državne podpore zvezana s podelitvijo deželne, je sedaj obstoj tega zavoda zasiguran. Predlog za to podporo je stavil dr. Kukovec, ki je vedel zanj pridobiti nemške veleposestnike. — Kmalu po 9. uri je deželni glavar sejo zaključil in naznanil, da je deželni zbor odgođen.

Beleške.

Dektorji — komandanti »kmečke« zveze. Zanimalo bo one naše kmete, ki mislijo, da imajo v »kmečki« zvezi res oni kako odločilno besedo, da so pogajanja z vlado in Nemci za ustanovitev obstrukcije v deželnem zboru vodili sami »dektorji«, o katerih »Slov. Gospodar« po navadi ne ve povedati dobre besede. Bili so to dr. Korošec, dr. Verstovšek in dr. Jankovič. Zakaj pa nista stopila bolj v ospredje kmata Roškar in Pišek? Saj sta gotovo toliko zmožna kot dr. Korošec ali dr. Verstovšek! In radovedni smo, ali se je kmete v »kmečki« zvezi sploh kaj vprašalo, kaj se naj napravi v Gradcu? Ali pa so že ti kmetje sami prepomnihi hlapci fajmoštrov in dr. Korošec ter Verstovškov?

Mrzlo imamo zadnje dni na Spodnjem Štajerskem, še bolj hladno je pa v zgornjem delu dežele. Toplomer kaže že od 3—5° pod ničlo, vsi hribi do najnižjih so pa polni snega.

»Orjaku« Ivanu Roškarku so očitali v deželnem zboru, da je dal svojega sina v nemško kmetijsko šolo. In Roškar je tako odlični — slovenski politični voditelj! Istotako se je učil tudi sin poslanca Piška v nemški kmetijski šoli. Ako so naši najodličnejši kmetje narodno tako nezavedni, kako moremo potem od drugih kaj boljšega zahtevati!

Strahovit požar je divjal v vasi Gaishorn blizu Leobna na Zg. Štajerskem minuli četrtek. Zgorelo je 17 posestnikom 50 poslopij.

Državni zbor je začel v torek zopet s sejami. Na dnevnem redu je rešitev takozvanega »malega finančnega načrta«, od katere je odvisno zboljšanje plač državnim uradnikom in uslužbencem. Ljubljanski drž. posl. dr. Ravnihar je vložil interpelacijo zaradi žalitev, ki jih je izrekel predsednik graškega nadsodišča Pitreich o slovenskih sodnikih.

Naslov tajnega svetnika je dobil deželni odbornik grof Franc Attems. O. grofu, ki je pokazal našemu kmetijskemu šolstvu veliko naklonjenost, pristrčno čestitamo na tem odlikovanju.

»Mariliv« klerikalni poslanec. Znani »vodja« kmečke zveze na Spod. Štajerskem Ivan Roškar se ni udeležil v sedanjem zasedanju štajerskega deželnega zbora niti ene seje, češ, da je bolan. V resnici je pa imel doma trgatve. Je praktično, vleči v deželnem zboru dijete in doma opravljati svoje delo. Samo zato si orjaka Roškarkja niso kmetje izvolili za poslanca!

Deželno letovišče Rogaško Slatino je obiskalo v sezoni 1913 3237 strank s 4837 osebami. Letoviščarji so bili skoraj sami Hrvati, Srbi, Slovenci in Madžari, kljub temu je pa v tem letovišču vse silno nemško. Na Dobrni je bilo letošnje sezono 649 strank z 1086 osebami.

»Kmečki strah« v koroško-štajerskih planinah. V gorah okoli Voičberga in Štajnc na Srednjem Štajerskem so se klatile letošnje poletje zveri, o katerih se še danes ne ve, ali so bili volkovi, podivjani psi, risi ali levi, ki so ušli iz kake menažerije. Raztrgale so te zveri precej živine (okoli 60 goved in na 100 ovc) in še se klatijo vedno po gorah, ne da bi jih bili mogli dobiti. Ker se je o teh zverinah veliko pretiravalo in lagalo, se jih je lotila ljudska dovtipnost in jim dala ime »Bauernschreck«, to je »kmečki strah«. Lovci, ki so jih skušali loviti, se doslej niso ničesar dobili. Zadnjič jih je 40 preganjalo z množico gonjačev »Bauernschrecka«, dobili so pa — enega zajčka in enega srnjaka.

Ženo je ustrelil živinski trgovec Tinnacher v Arnovžu nad Špiffeldom. O tem žalostnem rodbinskem dogodku so poročali nemški časopisi sledeče: Tinnacher si že dalje časa ni bil dober s svojo ženo, ker mu ni bila zvesta. Imela je prepovedana razmerja z mnogimi moškimi, v prav posebni milosti pa je bil bil pri njej mlinarski pomočnik Šmid. Ženska je bila tako predrzna, da tega svojega razmerja ni niti skrivala in Šmid jo je hodil na dom obiskovat. Zadnji terek popoldne je prišlo med zakonskima zopet zaradi tega razmerja do prepira, tekom katerega je Tinnacher svojo ženo ustrelil.

Lastniki raznih hrvaških toplic in letovišč so izjavili, da sprejmejo one srbske vojaške, ki so bili v zadnjih vojskah s Turki, Bulgari in Albanci ranjeni, po znižani ceni na zdravljenje.

Srbi in Albanci. Ko so Srbi potolkli albanske roparje, ki so udrli na njihovo novo ozemlje, so jih zasledovali še precej daleč v Albanijo. Vele-vlasti so se začele bati, da bi Srbi trajno zasedli kos albanskega ozemlja in je zlasti Avstrija odločno zahtevala, da se mora srbska vojska zopet umakniti iz Albanije. Srbija je to obljubila in ukazala generalu Popoviču, da se umakne.

»Sava«, društvo svob. slovenskih akademikov na Dunaju priredi svoj prvi redni občni zbor XXII. tečaj dne 27. tm. ob pol 8. uri zvečer v restavrantu »Melkerhof«, VIII. Laudongasse 33 v zvezi s prvoletniškim večerom. Prijatelji društva dobrodošli!

Imenovan je policijski nadkomisar Anton Pešec v Gradcu za policijskega svetnika.

Dohodki dr. Verstovška. Iz Slovenjgradca smo dobili od nekega kmečkega somišljenika sledeč vzdihljaj: Želel bi, da bi se meni kmetu tako sijajno godilo kot našemu »kmečkemu« poslancu dr. Karolu Verstovšku! Mož je profesor 8. plačilnega razreda; kot poslancu mu ni treba podučevati na gimnaziji, ali svojo plačo letnih 5.000 K vleče mirno naprej. Potem dobi kot državni poslanec letno 7.200 kron in kot deželni odbornik letno 6000 K, ne všteti raznih potnin, ki jih bo pridno vlekel kot deželni odbornik. Letno dobiti 18.200 K in za nje ničesar družega delati ko včas v deželnem in državnem zboru kaj spregovoriti ter tu in tam po nedeljah na shodih kmete za norca imeti — to je res prekrasno življenje. Kateri od nas kmetov se more z enakim postaviti? Zato se že splača spokoriti in se preleviti iz strastnega sovražnika dr. Korošca v njegovega najponižnejšega hlapca. Samo kako dolgo si bodo še dali kmetje od dr. Korošca in kaplanov zapovedovati, da bodo kakim profesorjem, ki se jim ne ljubi dijakov podučevati in si s trdim delom kruha služiti, pripomagali na svoj račun do takega denarja?

Razpis službe. Pri okrožni sodnji v Mariboru je oddati službo jetniškega paznika; prošnje do dne 12. novembra t. l. na predsedništvo mariborske okrožne sodnje.

Iz politične službe. Namestniški svetnik, okrajni glavar v Konjicah, Ernest pl. Lehmann, stopi v pokoj. Preselil se bo že tekom tega meseca v Gradec.

Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li član zadruge ali ne in jih obrestuje po

5% Rentni davek plačuje zadruga sama; prevzame obrtne in trgovske račune v inkaso in iztirjanje, daja predjeme, eskontuje menice ter izpeljuje sploh vse denarne manipulacije po najkulantnejših pogojih.

529

„Slovenska Straža“ je imela na Jesenicah svoj redni letni občni zbor. „Slovenska Straža“ je neko društvo, ki so ga ustanovili duhovniki proti Ciril-Metodovi družbi iz same hudobije in strankarske zagrizenosti. Klerikalni časopisi poročajo o občnem zboru čisto kratko, da je bilo dohodkov 90, izdatkov pa 64 tisoč kron. Dočim so po občnem zboru Ciril-Metodove družbe poročali narodni časopisi takoj natančno o vsakem vinarju, kako se je porabil, molče klerikalni časopisi, kako so se porabili dohodki „Slovenske Straže“. Pravijo, da gre večina denarja za klerikalne časopise in volilne stroške, prav malo pa v narodno obrambno svrhu. Slovenci, zato ne darujte vinarja „Slovenski Straži“, pač pa podpirajte Ciril-Metodovo družbo, ki tako lepo skrbi za slovenske šole!

Einspielerjevo slavnost prirede dne 16. novembra v Celovcu vsa celovška narodna društva. Obhajala se bo na ta način slovesno stoletnica Einspielerjevega rojstva. Kakor bo znano, je bil Einspieler jeden izmed najdelavnejših in najgorečnejših koroških rodoljubov.

Na novoustanovljeno slovensko gimnazijo v Gorici (doslej obstoje samo še 4 razredi) je vstopilo letos nad 400 učencev, v prvi razred celo 161, v drugi 121. Enako dobro bi bile obiskane slovenske gimnazije pri nas, ako bi jih le že imeli!

Slovensko deželno čebelarstvo društvo se ustanovi za koroške Slovence v nedeljo, dne 26. novembra v Celovcu.

Spomenik septemberskim žrtvam Adamiču in Lundru je prevzela ljubljanska mestna občina v svoje varstvo dotlej, da ga bodo oblasti dovolile postaviti na pokopališču. Shranjen je sedaj v posebnem oddelku skladišča v mestni jami na Kodelovem. Da so ta spomenik ne sme postaviti na pokopališču, je tudi značilna slika avstrijskih razmer.

Prepoved kajenja na Japonskem. Na Japonskem je bil pred kratkem sprejet zakon, ki prepoveduje vsem nedolletnim kajenje. Od zdaj naprej sme mladi Japonec šele po dopolnjenem dvajsetem letu kaditi. Zakon zelo strogo kaznuje prestopke. Tobak se niti ne sme prodajati mladoletnim, ki ga hočejo kupiti po naročilu svojih staršev. Tudi pri nas bi bila zdrava taka naredba! Izostalo bi v naših vaseh precej požarov.

Iz deželnega šolskega sveta. Za učitelja in šolskega vodja je nastavljen v Viršanju def. učitelj v Prevorju Ivan Jordan; za def. učitelja v Zavrču je nastavljen provizoričen učitelj Herman Križ. Prestavljena je def. učiteljica v Legnu Amalija Orehek v Št. Jur ob J. ž. Začasno vpo-kojena učiteljica Olga Gregorič ostane nadalje v začasnem pokoju.

„Matica Slovenska“ izda za l. 1913. sledeče knjige: 1. Zabavna knjižnica. (Izviran roman Podlimbarskega: Gospodin Franjo). 2. Anton Funtek: Tekma. (Drama, ki se je z lepim uspehom igrala v Ljubljani in v Zagrebu). 3. Štekelj-Glonar: Slovenske narodne pesmi, 15. snopič. 4. Srbohrvatske narodne pesmi (o Kosovem, Kraljeviču Marku itd.) v uredništvu prof. dr. Branka Drechslerja. (Knjiga bo imela obširen uvod o motivih jugoslovanskega narodnega pesništva ter stvaren ter jezikoven tolmač. Dodana bo praktična slovnica srbohrvatskega jezika za Slovence). 5. Mencinger: Izbrani spisi, II. zvezek. 6. Dr. Šle- binger: Slovenska Bibliografija (zadnjih 6 let). Vse knjige bodo obsegale preko 70 tiskanih pol, torej kakih 20 pol več nego lani. S tem bogatim knjižnim darom hoče „Matica“ praznovati svojo letošnjo petdesetletnico; obenem se nadeja, da ji ostanejo zvesti ne samo dosedanja njeni člani, ampak da ji ob tej priliki pristopijo še novi. Poročamo obenem, da izda „Matica Hrv.“ za leto 1913. med drugim „Izbor Aškerčevih pesmi“ (s filozofskim uvodom prof. dr. Bazale) in veliko zgodovino hrvatske literature.

Za kranjski deželni zbor se vrše nove volitve in sicer bo volila splošna kurija 1. decem- bra, kmečke občine dne 9. decembra, mesta in trgi dne 12. decembra, trgovska zbornica 16. dec. in veleposelstniška skupina dne 22. decembra. Ker poteče sedanjemu kranjskemu deželnemu zboru doba še le prihodnje leto, bi morale biti volitve meseca marca 1914. Vlada je pa klerikalcem na ljubo deželni zbor že poprej razpustila, da bi imeli naprednjaki manj časa za agitacijo. Razvil se bo hud volilni boj, ker bodo naprednjaki ho- teli na vsak način streti sedanjo dohovniško stra- hovlado na Kranjskem.

V premogovniku blizu mesta Cardiff na Angleškem je izbruhnil ogenj in zopet zaprl več sto rudarjem izhod. Predno so mogli ogenj poga- siti in jim priti na pomoč, je večina žalostno poginila. Mrličii, ki so jih spravili na dan, so bili naravnost grozno ožgani in razmesarjeni. Na sto- tine družin je brez sinov in očetov.

Delovanje Canadian Pacific družbe. Can- adian Pacific družba je ena izmed največjih denarnih organizacij na svetu. Ima lastne železnice in ogromna zemljišča v severoamerikanski deželi Kanada. Ima celo brodogradilnice. Da bi svoja ogromna zemljišča obljubila, je začela vabiti z vsemi sredstvi izseljence v Ameriko. Tudi iz naše države je izvabila blizu 200.000 ljudi v Kanado, zlasti iz Galicije in Bukovine. Mladim ljudem, ki še niso služili cesarja, so agenti s pomočjo pod- kupljenih vladnih uradnikov, policijskih organov in duhovnikov spravljali vozne listke. Pravijo, da je zmanjkalo iz Galicije, Bukovine in tudi slo- venskih dežel do 100.000 rekrutov v Ameriko, z rezervisti vred je prikrajsana naša armada za pol milijona mož. Sedaj prihajajo vse te sleparije in podkupovanja na dan; pozapri so vse agente in zastopnike Canadian Pacific družbe, odpustili v Galiciji celo dva okrajna glavarja in zasledu- jejo ogromno število podkupljenih duhovnikov in županov. Kakor znano, so to družbo na Slovenskem priporočali kranjski klerikalci z dr. Šusteršičem na čelu.

Socialna Matica v Gorici izdaja za leto 1913 naslednja izdanja: 1) Dr. Karel Slanc „Zadruga in njen pomen o razvoju človeštva“, 2) dr. Boris Zarnik „O bistvu življenja“, 3) dr. Ivan Žmavc, „Ozdravljenje socialnega življenja“, 4) Ferdinand Seidl „Geološki izprehodi po Goriški okolici“. Zarnikov spis je ilustriran s 6, Seidlov pa s 14 podobami. Skupni obseg vseh štirih knjig znaša nad 18 tiskovnih pol, kar je za prvo leto že po obsegu zelo lep knjižni dar. Vsebinska pa je take vrste, da moremo mirno trditi, da je ž njo izpolje- na občutna vrzel v naši književnosti. V posebni meri velja to za oba prirodoslovna spisa, ki bosta zbudila pozornost. Tisk in vezba bosta končana v treh tednih, nakar se začne z razpo- šiljanjem. Opozorjamo nato naše c. gg. poverjenike in člane ter vabimo na pravočasni številni pristop k tej potrebni književni organizaciji. Članarina znaša 5 K, za učiteljstvo, dijaštvo in delavstvo 3 K na leto.

Celjski okraj.

To nedeljo, dne 26. oktobra je shod dež. posl. dr. Kukovca ob 9. uri dopoldne v Roblekovih dvo- ranh v Žalcu. Tržani in kmetje, vsi na shod!

Ustanovni občni zbor Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug se vrši v nedeljo dne 9. novembra 1913 ob 2. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju s sledečim dnevnim redom: I. Volitev provizoričnega predsednika in zapisnikarja. II. Po- ročilo proponentov o predelih in ustanovitvi potr- jene zveze. III. Poročilo o doslej pristopivših čla- nica k zvezi in udobritev legitimaciji zveznih de- legatov. (§ 8, odst. 2. zveznih pravil). IV. Poročilo o odobrenih zveznih pravilih in sklepanje v more- bitni spremembi istih. V. Konstituiranje zveze in volitev zveznega odbora za dobo treh let (devet udov in štiri namest.) VI. Sklepanje o pokritju stroškov, proračun za leto 1914 ter o višini letnih doneskov. VII. Sklepanje o raznih, naših obrtnih razmer se tikajočih vprašanj. VIII. Slučajnosti. Po zborovanju se bo sestavil odbor in v isti seji o vseh podrobnih delih sklepal.

»Snegulčica.« To lepo pravljico smo minulo nedeljo v drugič videli na našem odru v Narodnem domu v Celju. Tokrat jo je priredila Ciril-Metodova ženska podružnica in je posebno skrb posvetila pri- reditvi gospe Vera Založnikova, kateri gre za to topla zahvala. Uloge so bile prav srečno razde- ljene in smo se posebno ob lepem nastopu naših malih škratov prav dobro zabavali. O posameznih vlogah pač ne moremo obširno pisati, povdarjamo le, da so bile vloge precej dobro naučene in je za- radi tega dejanje še dovolj naravno napredovalo. Želeli bi le, da bi iz govora kraljčine Snegulčice

in nekaterih drugih odraslejših vlog izginil šolarski ton, to bo igri sami na korist in bodo vrli mladi igralci tudi drugod še z večjim uspehom nastopali. Čujemo, da namerava vrta gospe Založnikova v nedeljo 26. tm. popeljati svoj igralski zbor v Tr- bovlje, kjer bodo imeli priliko gledati ljudsko prav- ljico o lepi Snegulčici živo pred seboj. Naj je ne zamudijo Trbovci!

Ženska podružnica Ciril-Metodove družbe v Celju priredi v nedeljo, dne 26. okt. tl. v dvorani g. Forteja v Trbovljah (na Vodi) igro: »Snegulčica«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Predprodaja vstopnic v trgovini Moll na Vodah.

Podporno društvo za revne dijake na slovenski gimnaziji v Celju ima svoj občni zbor jutri, v petek, ob 3. uri popoldne v gimnazijski posvetovalnici.

Slovensko gledališče v Celju. Slavno občinstvo se še enkrat opozarja, da otvori Dramatično dru- štvo v Celju svojo letošnjo sezono z angleško burko »Charley-eva teta«, ki se je igrala že na vseh slovanskih in inozemskih odrih z največjim uspehom. Ker je burka res zabavna, naj nihče ne zamudi te prilike, da se lahko enkrat nasmeji prav od srca. Režijo vodi g. J. Molek, bivši član de- ežnega gledališča v Ljubljani, ki nastopi tudi v glavni ulogi namišljene Charley-eve tete. Dejanje se vrši na Angleškem med visokošolci. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Sodeluje »Celjska na- rodna godba«. Po predstavi koncert v gostilniških prostorih Narodnega doma.

Iz Celja. Danes zvečer dospe v Celje iz Du- naja 8 poštnih auto-omnibusov, namenjenih za poš- no službo v Dalmaciji. Izdelala jih je svetovno zna- na tvrdka »Oesterreichische Saurer-Werke«, ki je izdelala tudi auto-omnibuse naše domače automo- bilne zveze Celje-Ljubljana. Kdor se je s temi omnibusi vozil, ve, kako lahko in gladko tečejo in so jim težavni klanci tudi prava igrača. Omenjeni vozovi dospejo danes ob 6. uri zvečer v Celje in bodo stali pred Kolenčevo hišo na Graški cesti. Kdor se za te vozove zanima, naj ne zamudi si jih ogledati. Posebno zanimani so stroji, zboljšani z originalnimi iznajdbami tvrdke Saurer in pa ka- roserija, katera je iz aluminijeve pločevine. To manjša teža, je pa trdnješe ko les.

Poročil se je v pondeljek na Dunaju drž. in dež. poslanec dr. I. Benkovič z neko nemško go- spodično Machortschitsch.

Podpore za šolske kuhinje. Deželni zbor je sklenil minulo soboto 50.000 K podpore za šolske kuhinje. Krajni šolski sveti ali šolska vodstva, pro- site za podporo vašim šolarskim kuhinjam! Prošnje se naj naslovijo na štajerski deželni odbor v Gradcu.

Iz Celja. Kako velika razlika med torkom in soboto! V soboto so razobesili naši nemški zagri- zenci frankfurcarice po mestu v spomin na zmago pri Lipskem nad Napoleonom, ki so jo dosegle združene ruske, avstrijske in pruske armade pod poveljstvom češkega kneza Schwarzenberga. To nemško veselje nad zmago pri Lipskem je pač prišlo kot Pilat v credo. Prvič zmage niso dosegli Nemci, temveč v prvi vrsti Slovani, saj je bilo v ruski in avstrijski armadi največ slovanskih vo- jakov. Drugič pa je bilo v Napoleonovi armadi ve- liko Nemcev iz srednje in južne Nemčije ter so bili torej ti Nemci z Napoleonom vred tepeni! Nemško- nacionalno slavlje ob stoletnici te zmage je torej neutemeljeno in preračunano samo na izzivanje istih Slovanov, ki so se pri Lipskem l. 1813 hrabro vojskovali! V Celju je bilo v petek in soboto veliko heilanja in draženja Slovencev. V terek pa, ko je bil sejm, so zginitile vse frankfurcarice in Švabi so klečeplazili za Slovenci, da bi bilo kaj »kšefta«. Naj bi še takrat pokazali svojo nemško korajžlo!

Iz Celja. Pevski zbor Slovenskega delavskega podpornega društva je napravil minulo soboto in nedeljo zlet v Celovec. Pevci in nekateri gostje — vseh zletnikov je bilo 20 — so se odpeljali iz Celja v soboto čez Spodnji Dravograd v Celovec. Zvečer je bil v ondotnem slovenskem hotelu »Tra- besinger« sestanek s celovškimi Slovenci, ki je jako pristrčno in veselo potekel. Naši delavski pevci so zapeli veliko krasnih slovenskih pesmi in želi- mnogo zasluženega priznanja. Izreči moramo tu svojo posebno zahvalo gostilničarki pri »Trabesin-

Dober nasvet.

Če seanimate za dobro vinsko kapljico ter hočete biti s postrežbo ter bla- gom popolnoma zadovoljni, tedaj se zaupno obrnite nanovo upeljano zalogo

„Južnotirolskih ter štajerskih vin“

Celje.

Gostilna „pri Jelenu“, Graška cesta št. 37.

Celje.

55-2

gerju», gospodični Lojzi Leon za ceno in izvrstno postrežbo ter jo toplo priporočamo obiskovalcem Celvca! Iz Celovca se je potem podala družba izletnikov ob prelepem Vrbskem jezeru v Beljak in dalje čez Ljubljano v Celje nazaj. Videli smo prelep kos svoje slovenske domovine, prepričali smo se, da so celovski Slovenci še vedno pogumni in navdušeni in objubili smo Korošcem, da jih še obiščemo. Hvala pa tudi društvenemu predsedniku g. Nacetu Založniku in pevovodji g. Zagorjniku za njun trud in skrb. Sedaj pa pevci marljivo nadalje k delu!

Za obrtnike in trgovce so za sedaj pri Trgovsko-obrtni kreditni zadrugi v Celju, Krožna cesta št. 9 sledeči strokovni listi za vpogled na razpolago: »Trgovski vestnik«, »Lieferungsanzeiger« uradno glasilo za javna dela, avstro-ogrski »Maschinenmarkt«, »Štajerski Gewerbeblatt«.

Mlinarski vajenec se sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Fant, ki bi imel veselje za mlinarsko obrt, se naj zgleda pri občeslovenskem obrtnem društvu v Celju.

Sestanek slovenskih trgovcev se vrši danes v četrtek dne 23. oktobra v gostilni Ploj na Bregu pri Celju.

Sestanek slovenskih trgovskih sotrudnikov v Celju se vrši v soboto v gostilni Plevčak v Gaberju.

Iz Celja. Na jesen in zimo se klatijo po mestnih in okoliških gostilnah cigani in godejo. S tem kratijo zaslužek domačim godcem. Čudno je, da jih trpe večinoma še samo slovenski gostilničarji v svojih lokalih, nemški so jim že davno pokazali vrata. Bolje je pač, da si najamemo domače godce kot dajemo svoj denar sodrgi, od katere nimamo nobenega dobička.

Iz Celja. Na že premikajoči se brzovlak je hotela vstopiti na tukajšnji postaji šivilja Pleničar. Padla je k sreči še tako, da je ušla samo s strahom, drugače bi se lahko zgodila huda nesreča.

Občinski zastop celjske okolice ima v nedeljo dopoldne proračunsko sejo.

Požarna bramba v Gaberjih pri Celju priredi svojo Martinovo veselico v nedeljo dne 9. novembra popoldne pri Konfidentiju v Zavodni. Člani in prijatelji društva so vljudno vabljeni.

Na Ostrožnem pri Celju je zgorela v ponedeljek ponoči hiša, ki je bila last Jožefa in Ane Lednik, stanoval je pa v nji Kodela. Požar je nastal bojda vsled nedodelanega dimnika. Oddelek požarne brambe v Gaberjih je pod vodstvom g. Pušnika prihitel k požarju in obvaroval sosednja poslopja. Lastnik in najemnik bodeta imela poleg gmotne škode še sitnosti s sodnijo.

Dr. Kukovčev shod v Žalcu. V nedeljo dne 26. oktobra je sklical deželni poslanec dr. Kukovec za 9. uro dopoldne shod v Roblekovu dvorano. Poročal bo svojim volilcem in vsem drugim svojim somišljenikom o pravkar minulem zasedanju deželnega zbora. Obširno se bode bavil z zgodovino nanovo ustanovljene meščanske šole v Žalcu in razložil Savinčanom, kakega pomena in koristi je ta zavod za nje. Dalje bode poročal o novem davku na pivo, o draginjski dokladi učiteljstva, o novem deželnem posojilu — sploh o vseh važnih dogodkih v deželnem zboru. Zato je dolžnost vseh onih, ki se za naše javno življenje zanimajo, da se udeležijo dr. Kukovčevega shoda in da za obilno udeležbo agitirajo. Vabljeni so Žalčani, Petrovčani, Grižani, Gotovljani, St. Pavlani, Šentpetrani in Polzelani, da pridejo v čim lepšem številu, primerno pa bi tudi bilo, ako bi bili zastopani bližnji trgi Vransko, Braslovče, Mozirje in St. Jur ob Južni železnici. Dr. Kukovec ima v deželnem zboru, kjer mu vse nasprotuje, najbolj pa naši klerikalci, prav težavno stališče; vkljub temu pa je za našo stranko častno nastopil in storil tudi sedaj v polni meri svojo dolžnost. Častna udeležba na shodu, ki ga sklicuje, naj mu služi obenem kot naša zahvala. Shod se bo pričel točno ob 9. uri, zato prosimo točnega priloda.

Žalski dr. Kukovčev shod je bil izvršno nameravan na 3. uro popoldne, a se je potem zaradi gledališke predstave preložil na 9. uro dopoldne. To v pojasnilo zaradi besedila na lepakih.

Ponovna predstava »Rokovnjačev« v Žalcu. V nedeljo dne 26. oktobra se krasna ljudska igra »Rokovnjači« v Roblekovu dvorani ob pol 4. uri popoldne ponovi in sicer na splošno željo in zahtevo kmečkega ljudstva. Da se more isto predstave v čim večjem številu udeležiti, se je vstopnina precej znižala.

»Rokovnjači« v Žalcu. Cvet Sav. doline, polno kmečkega ljudstva je napolnilo do zadnjega kotička v nedeljo zvečer krasno razsvetljeno gledališčno dvorano g. F. Robleka. Točno ob 8. uri zvečer nastopi slavnostni govornik, g. nadučitelj Petriček, ki je v krasnih besedah tolmačil pomen gled. predstav ter konečno »pozval« zaveso, naj se dvigne. V tem hipu stoje pred nami na odru igralci kot kipi na mestih prvega prizora. Ko še done zadnji akordi »Hej Slovanov«, zaori po dvorani aplavz, veljaven govorniku v zahvalo, aplavz, s kojim je navdušeno občinstvo pozdravilo naš novi hram, »aplavz« naši himni. Ne morem radi pičlega prostora v listu spuščati se v podrobno oceno; zato se mi naj oprost, ako upoštevam le najvažnejše uloge. Na trg pomenkujočih se sejarjev prihaja v rajalnem nastopu troja dvajsetih mladih vojakov v okusno opremljenih uniformah. Vojaški zbor s spremljevanjem celjske narodne godbe je prišel iz srca v precizno točni obliki. Zbrane Joštove goste pozdravi tudi Blaž Mozol — (g. Franc Piki) ki je Blaža pogodil nad pričakovanje. Četudi je bil včasih prehud, se je znal popolnoma uglobiti v težav-

no ulogo, dokler ni podlegel denunciaciji. Izšel je naravno iz naroda. Na njegov poziv nam je zapel Mencej (g. Novak) v mehkonem glasu »Oj zlata vinska kapla ti«, da sem trenutno pozabil, da je g. Novak — sejar. Presenetil me je nastop »Nandeja« (g. Vabiča). Dasi prvič, je mojstersko rešil svojo nalogo ter se povspel do umetniške višine. Njegovo gorje je delila čuvstvena Polonica (gdč. T. Sušteričeva). Dr. Burger (g. Ed. Kucec), sodnik Gavrič (g. Fr. Pristovšek) in Štefan Poljak (g. Tratnik) so svoje salonske uloge izvršili v stanovsko primernem tonu ter imponirali v svoji mirnosti in eleganci. To dejanje je povzdignil tudi fini nastop gospe Poljakove (ga F. Vabičeva) ter simpatična Rezika (gdč. M. Debelakova), ki sta dali dejanju, četudi ne brez njune krivde zanimiv, pa vendar kratkočasen potek. Krasna je bila pokrajinska slika na Paleževini. Oder je prazen. V hiši poje za Polonico gospa Watzlawek laško-slovensko »Zora vstaja« s pravim občutkom ob dobrem spremljevanju godbe, ki se je to pot lahko poslušala — brez vate. Višek prizorov je bil v Črnem grabnu. Lepa pozicija rokovnjačev v bajnem svitu »plamtečega ognja«. Razposajeno razpoloženje v taborišču je vzbudila Nona (ga Watzlawek), ki je imela tukaj priliko v svojem samospjevu sijajno pokazati vso bogato zalogo čistega grla. Eksaktno jo je spremljal in odgovarjal rokovnjaški zbor, ki tega je znala Nona nadvladati v samostojnem vodilnem napevu. Žal, da v spremljevanju godbe ni bilo zboru primerne razumevanja. Bog nam daj obilo takih »hlapcev«, kakor je bil baš naš France (g. Justin). Bučen smeh je »rodila« vsaka njegova s težko silo naravno jecljajoča beseda. Kako originelno je kopal Blaža v svojem dobro pogojenem solo-spevu. Spominjati se moram tudi Obloškega Tončka, (g. Krajšeka). Vsakemu igralcu je le čestitati, če more igrati z g. K., ker vselej svojo vlogo prav dobro prevlada. Obče je napravila predstava najboljši utis. Vso skrb in marsikatero grenko je imel marljivi naš režiser g. Prekoršek, ki je prebil vse ovire v prid dobri stvari. Njemu čast in hvala.

Pevske vaje za 1. novembra. Kakor vsako leto bo tudi letos zapel pevski zbor »Slov. delavskega podpornega društva v Celju« na dan Vseh svetnikov več nagrobnic na okoliškem pokopališču. — Pevske vaje v to svrhu so vsak torek in četrtek zvečer ob pol 9. uri v društveni sobi »pri graškem mestu«. Letos se bodo vadile tudi nove nagrobnice. Vabijo se vsi pevci, da se zanesljivo udeležijo že prve vaje danes v četrtek zvečer.

Pozor slovenske pevke in pevci! V začetku zimske sezone obrača se Celjsko pevsko društvo do vseh slovenskih pevk in pevcev v Celju in okolici, da pristopijo kot izvršujoči člani našemu društvu in pomnožijo na ta način število onih, ki že sedaj v častnem številu pri društvu sodelujejo do one stopnje, ki jo zahteva naš narodni položaj v mestu Celju. Pomen slovenskega petja v Celju je tako ogromen, da ga ni treba utemeljevati. Društvo goji petje v moškem, ženskem in mešanem zboru v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Čas vaj se vedno naznani po lepakih v Zvezni trgovini in trgovini Karel Vanič v Narodnem domu v Celju. Vsaka petja zmožna Slovenka in vsak Slovenec je tem potom k pristopu vljudno vabljen. — Odbor.

Martinovo veselico priredijo v nedeljo dne 9. novembra pri Krušču na Lavi.

Bralno društvo v Laškem trgu bo obhajalo v nedeljo 20 letnico svojega obstoja z večjo slavnostjo v pivnici § 11. V imenu Zveze narodnih društev bo govoril g. dr. Anton Božič iz Celja. Pri slavnosti sodeluje vojaška godba pešpolka št. 53 iz Zagreba in moški in ženski zbor Celjskega pevskega društva. Domačini in sosedje so vljudno vabljeni. Začetek ob 4. uri popoldne. Železniške zveze na vse strani so kar najugodnejše.

Na Zidanem mostu je umrl železn. revidentu g. Jožefu Mohorku 8 letni sinček Boris. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Tatovi. Iz Šmarja pri Jelšah nam poročajo, da so vlomili neznani uzmoviči v noči od 27. do 28. septembra pri trgovcu Gorinšku v Mestinjah in pri trgovcu Rupniku v Stranjah. Pri obema so napravili precej škode.

Iz Braslovč. V našem trgu bi rabili dobrega kolarja. Kdor bi se želel nastaniti, naj se obrne na uredništvo »Narodnega lista«.

»Učiteljsko društvo za laški okraj« je zborovalo kakor že naznanjeno, v soboto, dne 18. tm. na Zidanem mostu. Vdeležba je bila polnoštevilna, o sobito, ker je bil krasen jesenski dan in za potovanja kakor nalašč. Rešile in na znanje vzele so se vse točke dnevnega rda. Poleg hospitacije je bila najzanimivejša točka poročilo o »zborovanju« »Zaveze jugosl. učit. društev« v Ljubljani. Temeljito poročilo popolneno z potrebnimi podatki je podal delegat Fr. Zupančič. Tako je bilo tudi nevedelencem omenjenega zborovanja omogočeno, da so zadobili jasno sliko cellega zborovanja in vpogled v različna fakta, ki so jim bila dosedaj nejasna. Prihodnje zborovanje bode prosinca na Zidanem mostu.

Iz Solčave poročajo, da je nastopil tudi v dolini hud mraz. Vsled letošnjega hladnega vremena so morali kmetje v višjih legah požeti napol zeleno žito. Tudi živina je morala zapustiti planinske pašnike mnogo prej ko po navadi.

Iz Letuša. Prostovoljna požarna bramba v Letušupriredi veselico in šaljivo igro »Mutast muzikant«, v prostorih g. Ivana Bizjak dne 26. oktobra ob pol 3. uri popoldne. Prijatelji in znanci od blizu in daleč pridite v prav obilnem številu.

»Legijonarji« na Vranskem. C. M. podružnica uprizori dvakrat in sicer v soboto 25. tm. ob 8. uri zvečer in v nedeljo, 26. tm. ob 3. uri pop. lepo narodno igro »Legijonarji«. »Legijonarji« so predigra »Rokovnjačev« in jim je snov vzeta iz francoskih časov. Kdor je videl »Rokovnjače«, naj ne zamudi si ogledati tudi »Legijonarjev«.

Iz St. Vida pri Grobelnem. V nedeljo dne 26. oktobra se bode narodna igra na splošno željo občinstva ponovila. Ker se cene znižajo in je dobiček namenjen šolski deci, pridite vsi!

Slovenski spodnještajerski občinski uradi so dobili te dneve iz Češkega neke nemške v ponemčevalne namene od »Bund der Deutschen in Böhmen« izdane srečke, na katerih se čita geslo: »Den Deutschen kann nur durch Deutsche geholfen werden«. Ker smo tudi mi v geslu izraženega mnjenja, bomo te srečke zavrgli tja, kamor spadajo!

Mariborski okraj.

POZOR! V prihodnji številki priobčimo obširno poročilo o sodni obravnavi, ki jo je imel drž. in dež. posl. Pišek s svojim svakom Lobjnikom v ponedeljek dne 20. oktobra v Mariboru.

Pasji kontumac je razglašen zopet za celo mariborsko okrajno glavarstvo. Pri slovenski Bistrici so namreč ustrelili nekega steklega psa. Okrajno glavarstvo poziva vse lovce, naj postrele vse pse, ki jih dobe na polju brez nagobčnikov.

Deželna trtnica se prestavi iz Ptuja v Zerkovce pri Mariboru.

Zblaznell vojak. V Mariboru je zblaznel pešec 47. pešpolka Janez Schwarz. Vtaknili so ga v bolnico, od tam je pa ušel s skokom iz prvega nadstropja na cesto in zbežal v bližnji gozd v sami srajci in spodnjih hlačah. Nesrečneža so že zopet dobili in spravili v bolnišnico nazaj.

Utonila je v domači mlaki petletna hčerka gostilničarja Mastinška v Laporju.

Iz Maribora. Za mesto Maribor potrebovali bi slovenske obrtnike krojača, čevljarja, mizarja, mesarja. Solidni in zmožni obrtniki te stroke s potrebnim kapitalom bi imeli v mestu oziroma okolici dovolj dela in zaslužka. Vsa pojasnila daje brezplačno podružnica Branibora v Mariboru.

Nova avtomobilna zveza. Iz konjiškega okraja nam pišejo: Govori se, da namerava znano slovensko podjetje upeljati novo avtomobilno zvezo Celje-Konjice, ali celo Celje-Maribor. To misel pozdravljamo najsrčneje posebno vsled tega, ker se nam s tem projektom obljublja ugodnejša in hitrejša zveza ter se lahko izognemo ponemčevalnim železnicam. Večji promet bi bil pričakovati, ako bi vozila zjutraj in popoldne dva avtomobila in sicer tako, da bi bilo mogoče priti zjutraj v središča okrajev, to je v Celju, Konjice, Slovensko Bistrico in Maribor, popoldne pa obratno. — Želimo, da bi bilo iz te moke kmalu kaj kruha!

Ptujski okraj.

Od Sv. Barbare v Halozah. V Gorenškem vrhu je zgorela viničarija tukajšne posestnice in gostilničarke Reicher.

Volitve v okrajni zastop ormoški ne morejo umiriti naših klerikalcev. Sumnijo in napadajo »liberalce« v svojih novinah ter pojejo hosana svojim »zavednim« volilcem. »Zavedni« so res njihovi pristaši, ki so na primer za svojo osebo volili z »liberalci«, s pooblastili pa s klerikalci. »Zavedeni« so tako, da jih ni bilo sram voliti za pred dvema letoma umrlega veleposestnika Munda. »Zavedni« tako, da so pri ožji volitvi brez vsake agitacije zapuščali svoj tabor; »zavedni« tako, da so imeli v rezervi ormoške Nemce, če bi bili pri ožji volitvi v manjšini. Dogovorili so se z Nemci, da jim ti priskočijo na pomoč za objubljene sedeže v okrajnem odborn. »Zavedni« njihov vodja Košar dogovoril se je z bratci Nemci, da se izrinejo iz zastopa vsi mirni konservativci, da bo s pomočjo svojih nemških ljubljencev generalil v zastopu. S parolo: »Nobenega Središčana voliti« šli so na volišče, in sedaj, ko njim na ljubo Središčani res nobenega zastopnika ne volijo, pljuje »Straža« ogenj in žeplo na nje. Pomirite se ljubi klerikalci; Središčani, dobro poznamo, kam pes tace moli. Upeljati hočete strahovlado kakoršno smo doživeli pod vodstvom Dr. Geršaka in župnika Venediga, ko se je spodnjemu okraju, zlasti pa Središču vse v okrajnem zastopu odklonilo. Zato sedijo vaši zastopniki po dva iz ene vasi zgornjega okraja, iz spodnjega pa razen generala Košarja (kterega životopis si še prihranimo), samo dva. Mi »liberalci« želimo le, naj bi novo izvoljeni zvezarsko-nemški okrajni zastop brez liberalcev — kakor je želel — uspešno za blagor celega okraja deloval; naša hvala mu ne izostane.

Brežiški okraj.

Iz Bizelskega. Mraz, toča, plesnoba itd. vse to občutimo letos kmetje v svojih vinogradih. Kapljica je sicer izborna, toda bolj malo je je. Razven tega nas pa še pritiskajo z davki, da je joj! A na vse to bi človek še pozabil, če bi ne bilo še drugih nadlog za našega kmeta. Za naš kraj so prava nadloga patri iz Klanjca v bližnji Hrvatski. Jedva prične pokati preša, že ti stoji za hrbtom z brento, če se pa oglasi na skednju cepec, pa že čaka pri vratih z veliko vrečo.

Naposled pride praznik sv. Antona. Ali veste gospodje iz Klanjca, koliko svinjskih krač pride takrat v vaše nikdar polne shrambe? In se li spomnite, koliko svinakega mesa se vam pokvari? Bi li ne bilo boljše, če bi pustili meso kmetu, kateri ga zasluži in ga je potreben, kakor da ga mečete v stranišče? Toliko vam, gospodje iz Klanjca. Prijatelj kmet, ti pa poslušaj moj svet: Kadar pride do tebe zopet kak „nebodigatreba“, vzemi v roko prvo batino, ki jo dobiš in pokaži „gospodom“, kod je pot na Hrvatsko. Vsa čast pa gospodu bizeljskemu kaplanu Palirju, kateri se je pri neki priliki izrazil: „Kmetji so vina bolj potrebni, kakor jaz, čemu bi toraj beračil krog njih?“

Iz Brežic. V soboto so slovesno otvorili nepotrebno nemško šolo v našem mestu.

Iz Brežic. Ker je namestnija slovenski ugovor proti občinskim volitvam v mestu Brežicah zavrnila, so si novoizvoljeni nemškutarskega občinskega zastopa izvolili za župana „Nemca“ Schniderschitscha, za podžupana pa Faleschinija Avgusta. Svetovalci so dr. Janesch, Zechner in Druschkwitsch. Tokrat je še torej s pomočjo nemške vlade šlo — prihodnjic ne pojde več. Nemškutarskih svinjarij in postavolomstev mora biti tudi v Brežicah enkrat konec.

Ljutomerski okraj.

Iz Kamenščaka pri Ljutomeru. (Posledica šnopsa.) V neki tukajšnji gostilni je popival žganičar Stanič. Že popolnoma pijan se je zopet izpil za stavo pol litra žganja na mah. Revček je za nekaj dni v hudih mukih umrl. Ne pijte duh in telo moreče ptujske kuge!

Iz Cezanjeve pri Ljutomeru. Posestnik Vinc. Kosi je našel lepe zrele jagode.

Iz Cezanjeve pri Ljutomeru. Pri posestniku Kosiju je služila deklica, ki je vzbudila s svojo premetenostjo občo pozornost. — Prej je bojda „vandrila“ z neko potovalno družbo. Navadila se je takorekoč lisičjih zvritosti. Ob poti, kjer je bila koruza, je mimo idočega večkrat zadel kamen in obenem se je zaslišal čuden glas, podoben joku-jočemu otroku. Ljudi, posebno otroke in ženske je bilo strah. Razširila se je govorica, da hodi nemirna duša iskat pomoči. Neka pobožna družina je celo plačala mašo za pokoj nemirne duše. — Končno je prišel na sled tej premetenki nek mož ravno takrat, ko je bila zbrana na omenjenem prostoru skoraj cela vas, tudi pametni med babje-vernimi. Ko so deklico spodili iz službe, ni bilo več nobene nepokojne duše prosit pomoči „ali v kornu strašit“.

Iz Ljutomera. V tukajšnjo šolo realko se bodo sprejemali učenci v torek dne 4. novembra t. l. ob 9. uri predpoldne v šolski sobi realke na glavnem trgu v Ljutomeru. Vsaki na novo prišedši učenec naj seboj prinese zadnje šolsko spričevalo, oziroma šolsko naznanilo dotične šole.

Slovenjegraški okraj.

Iz Slovenjgradca. Namestnik je uvrstil okrajnega tajnika Stefana Blaschitzja ad personam v 9. plačilni razred.

Redilna in zdravilna moč

ribjega olja je splošno znana, ravno tako dejstvo, da se more le malokde premagati, da zavziva to neprijetno dišeče in težko prebavljivo olje. Kdor pa rabi enkrat Scottovo emulzijo iz ribjega olja, ne bo več nikoli rabil navadnega ribjega olja. Saj je Scottov preparat tako prijetnega okusa in lahko prebavljiv, da je zavzivanje pri velikih in malih prijetno. K temu še pride okoliščina, da Scottova emulzija iz ribjega olja presega navadno olje vsled redilne moči in je torej povsod na mestu, kjer si hočejo odrasli in otroci krepiti telo: torej pri prehladu, pri slabosti, pri dobivanju zob in pri slabotnih otrocih, po boleznih, pri shujšanju itd.

Vendar samo pri Scottovi emulziji in nobeni drugi.

Cena steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v v pisemnih znakih na naslov: Scott & Bowne, zv. z. o. z., Dunaj VII., in sklicujoč se na naš list, se vam določijo od kake lekarne enkrat za poskušnjo. 562

LISTEK.

Mary E. Wilkins:

Dolga roka.

Detektivna novela. — Prevel — a.

(Ta povest je dobila I. ceno 400 L (8000 K) pri konkurzu, ki ga je razpisal l. 1894. newjorški „Bachelier Syndicat“ za najboljšo detektivno povest.)

Drugo poglavje.

Pentlja.

Mislil, da sem omedlela, zakaj naenkrat sem bila na tleh in nekaj trenutkov se nisem mogla spomniti, kaj se je zgodilo. Nato sem se zavedla in grozen nerazumljiv strah se me je polastil.

„Hitro moram zakleniti vsa vrata,“ sem pomislila, „brž, sicer se bo morilec povrnil.“ Poskušala sem vstati, toda nisem mogla stati na nogah. Vnovič sem se zgrudila na tla. Morala sem se po kolenih splaziti k sobi. Prišarala sem se najprej k pročelnim vratom; bila so zaklenjena na ključavnico in potem še pregrajena z lesenim drogom. Nato sem krenila k severnim vratom, tudi ta so bila zaklenjena na ključavnico in pregrajena. Šla sem k severnim vratom kolarnice, tudi ta so bila zaklenjena na zapah. Tu sem odšla k malorabljenim južnim vratom kolarnice, poleg katerih se je nahajala odprta za mačko; a so bila zaprta na kljuko. Ključavnice niso imela.

Vsa hiša je bila zaklenjena na notranji strani. Misel: „Morilec se nahaja v hiši!“ se me je dotaknila z ledeno roko. Skočila sem na noge, odprla sem ta vrata in sem zbežala iz hiše in ven iz dvorišča, kakor bi mi šlo za življenje. Krenila sem po poti k vasi. Med prvo hišo, v kateri stanujeta Phoebe Dolejeva in Marija Woodsova, in med našim poslopjem, leži široko polje. Nisem se mislila tam vstaviti, saj sta bili slabi ženski in nista mogli ničesar napraviti, toda ko sem uzrla Phoebo, ki je gledala skozi okno, sem pohitela na dvorišče.

Odprla je okno.

„Kaj je?“ je rekla. „Kaj je, Sara Fairbanksova?“

Marija Woodsova je tudi prišla k oknu in se je sklonila čez njeno ramo. Njen obraz je bil skoro tako bel kakor njeni lasje in njene modre oči so bile široko odprte. Očividno se je ustrašila moje zunanosti.

„Oče — oče leži umorjen na svoji postelji!“ sem rekla.

Po teh besedah se je razlegel krik in obraz Marije Woodsove je izginil iznad rame Phoebe Dolejeve — omedlela je. Ne vem ali je postala Phoebe bledejša — ona je bila vedno zelo blede — vendar v njenih črnih očeh sem zapazila pogled, na katerega ne bom nikdar pozabila. Sodim, da je takoj sumila mene.

Phoebe se je ozrla po Mariji, toda vprašala me je še enkrat.

„Ali se je s kom prepirala?“

„Samo z Rufom,“ sem odgovorila, „toda Rufus je odšel.“

Phoebe je odstopila od okna, da obrne svojo pozornost Mariji, dočim sem jaz hitela naprej v vas.

Sto oseb lahko priča, kaj sem potem napravila — lahko povem, kako sem bežala po doktorja in šerifovega zastopnika, kako sem se nato vrnila domov s prestrašeno množico, kako so udrili noter in opazovali ubogega očeta, katerega se je samo doktor dotaknil, zelo oprezno, da bi se prepričal, če je res mrtev, kako je prišel sodnik, in vse drugo.

Samokres je ležal v postelji poleg očeta, toda izstreljen ni bil, strel je tičal še vedno v njem. Bil je okrvavljen in na očetovi glavi se je videla bula, ki jo je lahko povzročil samokres, rabljen kot poleno. Toda rana, ki je povzročila njegovo smrt, se je nahajala na njegovih prsih in je gotovo izhajala od kakega ostrega orodja, čeprav ni bil udarec čist; orožje je bilo gotovo topo.

Preiskali so celo hišo, če se ni morilec kje v nji skril. Tega in onega sem slišala šepetati ima Rufa Bennetta. Nekdo je vedel, da je imel prejšnji dan prepir z očetom; nisem mogla razumeti, kako so mogli to zvedeti, ker nisem povedala o tem nikomur razun Phoebi Dolejevi, ki ni imela kedaj tega raznesti.

Pogledali so v omaro za oblačila, kjer je visela moja zelena obleka, razgrnili so vse, kar je bilo v nji, da bi se prepričali, če se kdo v nji ne skriva, toda opazili niso ničesar sumljivega. V omari je bilo tema in poleg tega se niso zmedli za vse, šele potem.

Vsi ti ljudje — zastopnik šerifov, potem šerif sam in ostali mestni uradniki, po katere so brzojavili, in sosedje — vsi so imeli sum, in ta je letel na Rufa Bennetta. Vsi so menili, da se je vrnil in umoril očeta. Zdelo se je, da vse potrjuje njih sum. Po njih prepričanju je umoril očeta z dolgim, tankim svedrom, katerega si je oni dan izposodil od nekega sosedja in katerega ni vrnil. Lise, katere so ostavili njegovi prsti pri davljenju na očetovem vratu, so odgovarjale — po njih primerjanju — popolnoma rdečim „sledovom“ na vratih delavnice. Bili so prepričani, da se je vrnil in se splazil v hišo skozi vzhodna vrata kolarnice medtem, ko sva — oče in jaz — sedela na pragu, da se je skril, morda ravno v tej omari, kjer je visela moja obleka, odkoder se je nato prikradel, očeta umoril in izginil.

V svojem prepričanju se niso dali omajati, niti ko sem jim rekla, da so bila vsa vrata to jutro pregrajena in zaklenjena. Sami so se prepričali na svoje lastne oči, da so bila vsa okna zaprta, razun nekaterih, ki so ostala odprta vsled vročine, tudi ta so bila priprta, tako da niso mogla biti višje porinjena. Oče je bil zelo oprezen pri zaklepanju hiše, ker je imel večkrat pri sebi večje svote denarja. Uradniki so videli vse te zapreke, ki so se jim postavile na pot, vendar so jih nekako prilagodili svoji teoriji, in dva šerifova zastopnika sta bila takoj odposlana, da ga zapreta.

Steckenpferd - lilijno - mlečno milo

Bergmann & Co., Dečín n. L. (Tetschen a. E.)

ostane slejkoprej nedoseženo v učinku zoper pege ter pri umnem negovanju kože in lepote, kar je z dnevno prihajajočimi priznanji nepopitno dokazano. Po 80 v se dobi v lekarnah, drogerijah, parfimerijah itd. — Istotako izborna je Bergmannova lilijna krema „Mamera“ za ohranjenje nežnih ženskih rok; v tubah po 70 v se dobi povsod. 147 50-24

Tedaj ni nikomur niti na misel prišlo, da bi mene imel na sumu, niti najmanjša pozornost ni bila obrnjena na moje kretnje. Sosedov je bila sama vljudnost in trudili so se na vse mogoče načine, da bi me oprostili vseh teh težavnih korakov, ki so v takem slučaju veliko bolj mučni kakor navadno.

Vendar sem bila zaslišana in tam sem povedala vse, kar sem videla, le onih krvavih madežev na svoji obleki nisem omenila. Sama ne vem, kaj me je zadržalo od tega. Tedaj nisem imela občutka, da bi mogla jaz sama napraviti ta čin, prenesti pa tudi nisem mogla, da bi sebe samo razglasila za krivca, ko sem bila nedolžna. (Dalje sledi.)

Poslano.

Najboljša, najbolj preizkušana, cena obratovalna sila za kmetijstvo in industrijo

Bernhardt - a

lokomobil in motorji. Se sme postaviti brez koncesije. — Brez dima, brez saj, brez duha. Naprave s sesalnim plinom. Najcenejše, obratovalno sredstvo sedajnosti.

Mlini za debelo in fino moko z vsakim načinom obrata (motor, voda, gepelj). — Nedosežena delavna zmoglost. — Ponudbe, katalogi brezplačno. — Iščejo se zastopniki. — Najboljša priporočila C. in kr. priv. tovarna za motorje in stroje Dunaj XII/2, Schönbrunnerstrasse 173.

Ustanovljeno 1862. Telefon 37.204.

Rudolf Geburth

c. l. kr. dvorni strojnik

Dunaj VII., Kaiserstr. 71 (na voglu Burggasse)

Zaloga štedilnikov in peči

za vsako porabo

Vse vrste raznih peči, vlijanje železa, emajlna tovarna, kopalne peči, pat. kosi za lončarske peči. Sušilne priprave Pasta za snaženje peči „Helios“. 161 26-14

Dobro urejeni travnik

s sladko krmo blizu Celja prodaja pod ugodnimi pogoji Tone Maloprou, Celje.

572

Dva dvovprežna polkrita voza

(kočiji) eden skoro čisto nov, dalje vsakovrstne konjske oprave, težke in angleške komote se po ceni prodaja. Vpraša se pri J. Strelec, sedlar in tlapetar, Graška cesta 10, Celje. 570

Pridnega, treznega pekovskega pomočnika

(Mischer), vojaščine prostega, ki je že dalje časa kje v službi, išče pekarija Vošnak, Graška cesta 19 v Celju. Plača po dogovoru. 569

Učenec

iz boljše hiše in s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v večjo trgovino s papirjem in galanterijskim blagom na Spodnjem Stajerskem. Ponudbe se naj pošljejo na uredništvo Nar. Lista v Celju. 567 3-1

Iz Laškega trga. Kakor smo že zadnjič poročali, praznuje tukajšnje »Bralno društvo« letos 20-letnico svojega obstoja, — moment, ki ga hoče z ozirom na pomembno in veleteljno okoliščino, da gredo vse zasluge za novejši pokret in razvoj slov. narodno-družabnega življenja v »nemškem« Laškem trgu baš njemu, dokumentirati v nedeljo, dne 26. vinotoka s slavljenjem, kojega značaj ima glede sijajnosti nadkriliti vse dosedanje naše tukajšnje prireditve. Ofic. del tega slavlja izpolnjeval, odn. tvoril bo nastopni (kakor je razvidno tukaj) — bogat vzpored: 1. Parma: Koračnica iz »Rokovnjačev«. — 2. Pozdrav društvenega predsednika na udeležence slavlja. — 3. Kwiatovsky: »Ingoslovanska overtura«. — 4. Slavnostni govor. — 5. dr. Schwab: »Vinska«, moški zbor. — 6. Rožanc: »Ah, ni li zemljica krasna —?«, mešan zbor. — 7. Albini: Potpuri iz operete »Baron Trenck«. — 8. Zepič: »Je pa davi«, moški zbor. — 9. Adamič: »Kazen«, moški zbor. — 10. Pl. Zajc: Fantazija iz opere »Zrinjski«. — 11. Juvanc: »Izgubljeni cvet«, mešan zbor. — 12. Ržaha: Potpuri slov. pesmi. — Koncert bosta nadalje izpolnjevala še gosp. Savin in koncertna pevka gdč. Savinova, kojih požrtuv. valno sodelovanje si štejemo v posebno čast. Nastopila bosta v naslednjih solotočkah: Weber: Arija iz opere »Čarostrelec«; Meyer-Helmund: a) »Mladostni čas«, b) »Mucka«, — samospevi za sopran s spremljevanjem klavirja; — Lortzing: Arija iz opere »Car in tesar«, — bariton samospev s klavirjem; Weber: Arija iz opere »Čarostrelec«, — bas samospev s klavirjem. — Po končanem koncertu prosta zabava, godba i. dr. Zborove pevske točke proizvajajo — (tokrat iz veledušne prijaznosti polnoštevilno gostujoče) — Celjsko pevsko društvo, godbene pa godba c. in kr. pešpolka št. 53 iz Zagreba. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 1 K za osebo. Cenj. občinstvo, osobito pa vse one, ki so bili kdaj člani našega društva, so najljubšeje vabljeni. Za telesna okrepčila bode v obilni meri poskrbljeno v posebnih šotorih, v orient. kavarni etc. Klic: »Na veleštevilno snidenje!« naj torej najde čim največ blagohotnega odmeva.

Detemorilka v vlaku. Minuli ponedeljek zjutraj je našel železniški uslužbenec Arcenel ob železniškem tiru ne daleč od Špitala na Koroškem mrtvega novorojenčka ženskega spola. Preiskava je dokazala, da je porodila do sedaj še neznana mati med vožnjo proti Špitalu dete v stranišču železniškega voza in vrgla novorojenčka skozi okno stranišča. Zgodilo se je to v nedeljo ponoči od 11. do 12. ure. O zločinki nimajo še nobene sledi. Neverjetno, da kaka mati tako surovost zmore!

Loterijske številke.

Linc, dne 18. oktobra 1913: 36, 55, 89, 42, 44.
Trst, " 23. " " 42, 9, 87, 52, 74.

Mala oznanila.

Vsaka masno tiskana beseda stane 10 vin., navadno tiskane pa po 6 vin. Znesek se mora vpsolati vnaprej, ker se sicer inserat ne priobči.

! 500 kron !

vam plačam, ako moje »Ria« balzam ne odstrani kurjih oči, bradavic, trde kože v 3 dneh brez bolečin. Cena škatljice z garancijskim pismom 1 K. Kemezy, Košice (Kaschau) I. poštni predal 12/227, Ogrsko

Gramofonske plošče

znam. »Zonofon«, 24 cm v premeru, popolnoma nove, komad po K 1.60, gramofoni 10 K, 1000 igel K 1.80 se dobe pri Zinauer & Co., Sv. Jakob v Sl. gor. 547

Proda se posestvo

iz proste roke, ki meri 10 1/2 orala zemlje; od tega je 5 ora lov gozda, košnje za 2 kravi, dve veliki in ena mala njiva, mnogo sadnega drevja. Na posestvu ste dve hiši in hlev za živino. Cena je 4400 K; 2800 K ostane na posestvu vknjiženega dolga. Oddaljeno je četr ure od farne cerkve. Kdor želi kupiti, naj se zgleda do 31. oktobra pri Urbanu Vuga, Veliki Lipoglav, pošta Sv. Duh v Ločah. 565

Otvoritev gostilniške obrti.

Naznanjam občinstvu v Celju in okolici, da sem kupila od gosp. Rojca gostilno v Zavodni št. 51 (»pri Štefančiču«) in bom skrbela za dobro pijačo in sveža jedila. Za obilen obisk se priporoča 560

Marija Kosem, gostilničarka.
V nedeljo otvorim gostilno z godbo.

Mlad trgovski pomočnik

dober specerist, ki ima veselje tudi za manufakturno, zmožen obeh deželnih jezikov, z dobrimi spričevali se sprejme s l. ali 15. decembrom v trgovino z mešanim blagom
Florijan Gajšek v Loki pri Žusmu.

Trgovska hiša v Celju

na zelo prometnem kraju, za gostilno zelo priprava (koncesija na hiši), jako solidno in masivno zidana, eno nadstropje visoka, s kletmi in prodajalno. Stanovanja obsegajo 10 sob s postranskimi prostori. Vrt za zelenjavo in gostilno. Svinjski hlevi. Električna razsvetljava, vodovod. Najemnina nese 1600 K. Proda se zaradi preselitve za 44.000 K, 22.000 K lahko obleži. Natančna pojasnila daje na resne kupce »Realitätenmarkt«, Gradec, Hamerlinggasse 6 (2906). 566

33 prekomorskih parnikov. 33 prekomorskih parnikov. Ekspresno iz Trsta v Južno Ameriko

v 10 dneh od kontinenta do kontinenta
571 1 **Dve posebni vožnji**
z dvovijačnim brzoparnikom
Cesar Franc Jožef I.,

16.500 ton, 10.676 indiciranih konjskih sil.
Odhod iz Trsta: 30. oktobra in 18. decembra,
Neaplja: 1. novembra in 20. decembra, Barce-lone: 3. novembra in 22. dec., Las Palmasa: 6. novembra in 25. decembra, Rio de Janeiro: 14. novembra in 2. januarja. Prihod v Buenos Aires: 17. novembra 1913 in 5. januarja 1914.

Pojasnila daje ravnateljstvo v Trstu, Via Molino Piccolo št. 2 in A. Kiffmanna naslednik, Maribor.

Steckenpferd-bay-rum

Bergmann & Co., Dečin n. L. (Tetschen a. E.) ostane slejkoprej najboljša voda za glavo, za umno negovanje las, zabranjuje tvorbo luskin, predčasno osivelost in izpadanje las in krepki lasne korenine. Mnogoštevilna priznanja! V steklenicah po 2 K in 4 K se dobi v vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah in brivnicah. 148 20-18

Proda se mala hiša

blizu Celja, obsegajoča 3 sobe, klet in vrt, pri-pravna za penzionista. Naslov pove upravništvo »Narodnega lista«. 541 8-3

175 -31 Nova, stara

vina in droženko

lastnega pridelka prodaja v poljubni množini
Fr. Ferlinc v Šmarji pri Jelšah.

Pozor!

Kdor hoče priti poceni v Ame-riko, naj se obrne zaupno na mene. Vsakomur dam natančna pojasnila 187 -31

A. Gruden, Geestemünde (Bremerhaven).

Naznanjam

slavnemu občinstvu, da sem prevzel s 1. oktobrom t. l.

gostilno

od gosp. Žuža poprej Baznič v Žalcu.
Postregel bom cenjene goste z dobrim vinom, pivom, toplimi in mrzlimi jedili v zadovoljnost.
Nadaljujem tudi urarsko obrt kakor do sedaj. Imam veliko zalogo vsakovrstnih ur po najnižjih cenah. Za mnogobrojna naročila in obisk se priporočam

Josip Rojc,
urar in gostilničar. 556 2-2

Izvolite zahtevati vzorce!

Barheti, flaneli, modno blago, bale, platno, damasti, kanafas itd., vse novosti, katere razpošilja franko dobro znana razpošiljalnica
V. J. Havliček in brat, Podebrad
(Češko). 559 8-2

Tudi razpošiljamo 1 ovoj 40 m ostankov od let-nega in zimskega perila sortirano v širokosti od 1 do 8 m za le 18 K franko po povzetju. Ugodna prilika za nakup! Po ceni.

Za njive in travnike, za sadje, zelenjad, za žito, vinograd, moraš žlindre pridat.

Tomaževa žlindra

Zvezdne znamke

453 10-7

je priznано najboljšo in poceni fosfornatokislo gnojilo za jesensko setev.

Gotov učinek! Bogat donesek! Pozor!

Tomaževa žlindra zvezdne znamke prodaja se le v plombiranih, z zvezdo zaznamovanih vrečah. Za vsebino fosforove kisline, ki je na vrečah označena, se da popolno jamstvo.

Zalogo zvezdne znamke ima veletrgovina »Merkur« Peter Majdič v Celju.

Naročila na debelo in drobno se takoj izvršujejo

Pevci, župniki, učitelji o sirolinu »Roche«

pri obolenju dihal:

K. S. dvorni operni pevec H., D.
Močno sem kašljal in po naročilu g. dr. S. sem rabil sirolin »Roche«. — Uspeh je bil sijajen.

Župnik R. Sp. v W. (Alzaško).
Trpel sem na močnem in trdovratnem katarju v krhlju sirolin »Roche« je vplival takoj z uspehom. Ta izdelek dviga tudi tek.

Pri influenci, astmi, pljučnih boleznih je sirolin »Roche« nenadomestljivo domače sredstvo z okrepljujočim učinkom na pljuča in celi organizem. Sirolin »Roche« tekne izvrstno in je posebno pripraven za obrambna zdravljenja. Vse lekarne imajo sirolin »Roche« v zalogi po 4 K izvirni zavoji.

Učitelj A. Sch. v Kolinu-L.
Moj bronhijalni katar je bil s sirolinom »Roche« jako hitro odstranjen; ozdravil sem, čim sem prišel to zdravilo jemati.

Pevec H. B. v Curihu.
Sirolin »Roche« mi služi prav dobro že delj ko leto dni. Njegove uspehe bom opisal v strokovnem listu »Nova pot«.

Na prodaj

je v celjski okolici enonadstropna hiša s trgovino in gostilniško obrtjo v bližini tovarni na lepem prostoru. Pogoji so ugodni. Več pove **J. Hočevnar**, krojaški mojster v Celju, Kolodvorska ulica 5. 555 8-2

Pozor!

Pozor!

80.000 parov čevljev!

14 pari čevljev za le 9 K!

Ker je več velikih tovarni ustavilo plačila, se je meni naročilo razprodati večjo zalogo čevljev globoko pod ceno. Prodajam zato vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zavezo iz rjavega ali črnega usnja po najnovejši modi. Velikost po centimetrih. Vsi 4 pari stanejo le 9 K. Pošilja pe poštne povzetju. S. A. Leser, Krakov, Jozefova ul. 10 L 3223. — Se lahko zamenja, tudi denar vrne. 524 10-4

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živalskih in drugih tehničnih za trgovino in obrt. Stavbeno in umetno ključavničarstvo

IVAN REBEK
Celje, Poljska ulica št. 14
priporoča svoje tehnice. Ceniki na razpolago brezplačno in franko. 840

Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehničnih in utež.

Čevlje

promenadne, lovske, telovadne, planske in sploh vse vrste izdeluje

Adolf Bursik v Celju

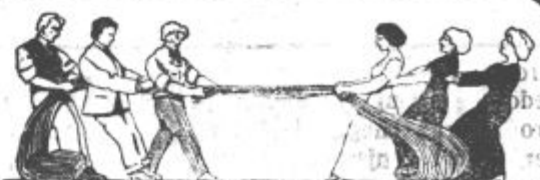
Cene zmerno. Postrežba točna.

Bratje Slovenci,

kupujte kanafase, platno za vsake vrste perilo, blago za obleke, barvano platno, druke le pri češki firmi

Jaroslav Kocián, tkalnica Cervený Kostelec, Češko.

40 metrov ostankov kanafasa, blaga za obrisače, platna ali druka pošiljam za K 24.— proti poštne povzetju. 413 -13

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
R. Stermecki, Celje št. 303
Vzorci in cenik brez tisoč stvari s slikami poštne prosto

536 5-12

Nagrobne križe

kamenite podstavke za nagrobne križe, nagrobne svetiljke, vsakovrstne peči, navadne, preproste pa do najfinejših izpeljav, štedilnike, kotle za žganje in pičo kukati, slamoreznice, robkarice za koruzo, sadne mline in stiskalnice za grozdje, umetna gnojila in vsakovrstno železninarsko blago priporoča po najnižjih cenah na debelo in drobno

Veletgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič v Celju.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek) v Celju. 40 12-9

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, (Goričar & Leskovšek, Celje

Slovenci! Nikar tujcem svoj denar!

Priporoča se Vam v nakup

R. Salmič, Celje Narodni dom.

To je največja in najcenejša razpošiljalnica pravih švicarskih ur, zlatnine, srebrnine in optike. 66 50-40

Zahtevajte cenike! Zastonj in poštne prosto!

Opomba: Blago trdke **R. Salmič** je najbolj priznано po celem svetu.

SLIKAR in PLESKAR

prevzame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje solidno in po najnižjih cenah.

MIHAEL DOBRAVC, Celje

Gosposka ulica števil. 2. 51-41

Zadnje novosti

za jesenske in zimske obleke.

Veliko zalogo vsakovrstnih garnitur, preprog in zaves priporoča najstarejša

narodna trgovina

Karol Vanič

Narodni dom - CELJE - Narodni dom

Postrežba točna in solidna!

Vzorci na razpolago.

Največja iznajdba nove dobe

je žepna ura za gospode „Concurrenz“ s pravim švicarskim kolesjem, 30 ur idoča, z emajlno številčnico, lepo graviranim okrovom, z 10-letno garancijo, K 3'90, 3 komadi samo K 10'50. — Če ne ugaja, denar nazaj. — Na zahtevo pošljem gratis in franko ilustr. katalog ur, zlata, srebra, urnih delov, vseh vrst orodij, godbenih in galanterijskih predmetov. 463 16-9

F. Pamm, Krakov, Zielona-ul. 3-7 (Avstr.)

Od leta 1878! Poved priznana domača sredstva pri večjih naročilih znatni popusti v cenah

A. THIERRY-ja BALZAM

edino pristen z zeleno usmiljeno sestro kot varstveno znamko. 331 20-19 Oblastveno varovan.

12/2 ali 6/1 ali 1 velika steklenica K 5'60.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balzama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri žledčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri tiganju po udih, pri opeklinah in izpuščajih itd. — 12 malih, ali 6 dvojnih steklenic, ali 1 velika specij. steklenica K 5'60.

Lekarnarja A. Thierry-a edino pristno centifolijsko mazilo

je zanesljivo in najgotovjše učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat napravi operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah itd. — 2 dozi staneta K 8'60.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu.

Adolf Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobi se v večini lekarn. — Na debelo v medicinskih drogerijah.

Pri večjih naročilih popust

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških odrov, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Zmerne cene. — Priporoča se za obilna naročila. Svoji kevojim!

Viktor Bevc, Celje

76 Graška cesta št. 43. 49-41

Franc Strupi

Celje, Graška cesta

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, svetilk, raznovrstnih šip itd. Najnižje cene.

Prevzetje vseh steklarskih del!

Na debelo! Na drobno!

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega,

snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, snega 10 K, najfinjši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. 396 dobi franko. 50-13

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 sglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhaštim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; sglavniki 8 K, 8 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13; K 14-70, K 17-80 in K 21; sglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega rižastega gradina, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Razpoložanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, šte. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franco.

„Pomni: prinesi mi moraš samo svalčični papir ali stroke
‘OTTOMAN’
in ne daj se zapeljati po sličnih ponaredbah slabe kakovosti!“

10 e

Trgovina s špecerijskim blagom	Točna in solidna postrežba!	Trgovina z moko in de- želimi pridelki
Glavna slov. zaloga ter velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd.	J. Ravnikar Celje Graška cesta 21	Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinski kamen.
Vedno sveža žgana kava.	Na drobno in na debelo.	Zaloga rud- ninskih vod.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Vse šolske potrebščine

Na debelo. 89 52-43

za ljudske šole kakor:

Na drobno.

Svinčniki, peresa, peresniki, radirke, kamenčki, gobice, raznovrstni pisalni in risalni papir, barve, črnila, tuš, gumi, ravnila, torbice za šolarje, škatljice za peresa, kreda itd. se dobivajo v najboljši kakovosti in po najnižji ceni pri

Goričar & Leskovšek v Celju

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov in vseh tiskovin za urade.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

Brzjavni naslov:
Zvezna tiskarna Celje.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehoti prepričanje, da deluje v vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta šte. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Cene nizke.

Čekovni račun pri c. kr.
poštni hraniln. št. 75.922.

Lastna knjigoveznica.

LASTNI DOM

registrovana stavbena in stanovanjska zadruga
z omejeno zavezo V GABERJU PRI CELJU

sprejema vloge od svojih članov, ki nameravajo zidati hiše in jih obrestuje po

pet od sto 5%

Zadruga ima v Gaberju tik Celja 28 lepih stavbenih prostorov na razpolago. Na teh stavi svojim zadr. hiše, ako vplačajo v gotovini vsaj 30% vrednosti projekt stavbe.

86 49-41
Pisarna je v Celju,
Rotovška ulica št. 12

Avstr. poštne hranilnice
račun šte. 54.866.

Urađuje se vsak čet-
rtrek od 9. - 12. ure,
vsako nedeljo in pra-
znik od 9. - 11. ure
dopoldne.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Smarje, So-

4 1/2 %

Štanj, Sevnica, Vransko in Gornji-
grad in rezervna zaklada, katere
značata že nad 350.000 K. Ker
nima namena iskati dobička, zato
razdeli znatne svote v obdoko-
ristne in dobrodelne namene za
gori navedene okraje. 125 - 86

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnice ustanovitvišim okrajem izplačalo okoli 45.000 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno se-slovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.